

РЕШЕНИЕ

№ 1391

гр. София, 20.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 130-ТИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: СТАНИМИР Б. МИРОВ

като разгледа докладваното от СТАНИМИР Б. МИРОВ Административно наказателно дело № 20231110209327 по описа за 2023 година

Производството е по [чл. 59 и сл. от ЗАНН](#).

Образувано е по жалба, подадена от "Ж. И." АД, вписано в Търговския регистър към Агенция по вписванията, ЕИК: *****, срещу наказателно постановление № Р-10-162 от 05.06.2023 г., издадено от заместник председателя на Комисията по финансов надзор, с което на основание чл. 644, ал. 2, предл. 2 от Кодекса на застраховането във вр. чл. 644, ал. 1, т. 2 от Кодекса на застраховането, на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 /две хиляди/ лева за нарушение на чл. 108, ал. 1 от Кодекса на застраховането.

В жалбата се излагат доводи, че наказателното постановление е незаконосъобразно и се иска неговата отмяна, поради допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно и превратно тълкуване на материалния закон. Отправя се възражение за неспазен срок по чл. 52, ал. 1 от ЗАНН. Твърди се, че с писмо изх. № 2-5428-1/20.01.2023 г. се е произнесъл по претенцията в законоустановения срок от 15 работни дни.

В съдебно заседание жалбоподателят "Ж. И." АД, редовно призован чрез юрк. Р., не се представлява.

Въззиваемата страна - Заместник председател на КФН, редовно призован, не се явява. Представява се от юрк. Г., който оспорва жалбата и моли съда да потвърди изцяло наказателното постановление като правилно и законосъобразно. Представя писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът като разгледа жалбата и изложените в нея съображения, и като прецени събраните по делото доказателства намира за установено следното от фактическа страна:

В Комисията по финансов надзор е постъпила жалба, вх. № 91-02-116 от 03.02.2023 г., подадена от В. В. В., съдържаща оплакване срещу произнасяне с отказ за изплащане на застрахователно обезщетение, в това число срещу наличието на частично произнасяне по предявена пред "Ж. И." АД застрахователна претенция.

С писма на КФН, изх. № 91-02-116 от 13.02.2023 г., от 09.03.2023 г. и от 23.03.2023 г., от "Ж. И." АД са изискани писмени обяснения по случая и заверени преписи от документите по претенцията. Отговорът на застрахователната компания, заедно с изисканите от същия доказателства е постъпил в КФН с писма, вх. № 91-02-116 от 23.02.2023 г., от 09.03.2023 г. и от 23.03.2023 г.

Установено е, че на 07.12.2022 г. в "Ж. И." АД е предявена претенция от В. В. по повод на настъпило събитие - временна загуба на работоспособност вследствие на заболяване. В уведомлението за настъпило застрахователно събитие изрично е посочено, че на застрахованото лице са поставени две диагнози, за които се претендира изплащането на застрахователно обезщетение. Завеждането на претенцията е удостоверено е № 17727 на основание на договор за групова застраховка „Злополука и и заболяване“, обективиран в застрахователна полица № 3000100385, сключен с Висшия съдебен съвет, с период на застрахователно покритие от 16.09.2021 г. до 31.12.2023 г.

На същата дата пред застрахователя са представени писмени доказателства, необходими за установяване на основанието и размера й, както и данни за банковата сметка, по която да бъде изплатено застрахователно обезщетение. От представените медицински документи, в това число амбулаторни листове и епикриза, е видно, че В. В. е диагностицирана с две заболявания - „Интрамурален лейомиом на матката“ и „Полип на шийката на матката“.

С писмо от 15.12.2022 г. застрахователят е изискал допълнителни доказателства от застрахованото лице, а именно справка от РЗОК за оказана болнична и извънболнична специализирана помощ за последните 5 години и отново служебна бележка с посочено брутно месечно възнаграждение за последния изцяло отработен месец, но без включени допълнителни възнаграждения, социални разходи и други такива, имащи непостоянен характер.

Така изисканите допълнителни доказателства от 15.12.2022 г. са представени пред „Ж. И.“ АД на 11.01.2023 г.

След 11.01.2023 г. от застрахованото лице не са изисквани допълнителни доказателства, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията, съгласно чл. 106 от КЗ.

С писмо, изх. № 2-5428-1 от 20.01.2023 г. по описа на „Ж. И.“ АД, застрахователят се е произнесъл частично по претенцията с отказ за изплащане на обезщетение по отношение на заболяването „Интрамурален лейомиом на матката“. Застрахованото лице не е получило становище по претенцията, отнасяща се до второто заболяване - „Полип на шийката на матката“.

На 07.02.2023 г. В. В. е подала жалба пред „Ж. И.“ АД, в която е възразила срещу отказа за

изплащане на застрахователно обезщетение, както и срещу липсата на произнасяне по отношение на второто заболяване - „Полип на шийката на матката“. Едва с писмо, изх. № РД-Ж-2- 7 от 10.02.2023 г. по описа на „Ж. И.“ АД, застрахователното дружество се е произнесло с отказ и по отношение на втората диагноза, за която се претендира застрахователно обезщетение - „Полип на шийката на матката“.

Въз основа на така събраните писмени доказателства е съставен акт за установяване на административно нарушение на 07.04.2023 г. от М. В. С. - "главен експерт" в отдел "Правоприлагане", дирекция "Застрахователен надзор" при Комисията за финансов надзор, за нарушение на чл. 108, ал. 1 от Кодекса на застраховането. Актът е връчен срещу подпис на упълномощено от дружеството лице на 07.04.2023 г.

Въз основа на горепосочения акт е издадено атакуваното наказателно постановление № Р-10-125 от 05.06.2023 г. от заместник - председателя на Комисията по финансов надзор, с което на основание чл. 644, ал. 2, предл. 2 от Кодекса на застраховането във вр. чл. 644, ал. 1, т. 2 от Кодекса на застраховането, на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 /две хиляди/ лева за нарушение на чл. 108, ал. 1 от Кодекса на застраховането. Препис от същото е връчен на жалбоподателя на 15.06.2023 г.

В съдебно заседание са събрани гласни доказателства чрез разпит на свидетелката - М. В. С..

Свидетелката поддържа фактическите констатации, отразени в АУАН, като подробно обяснява за начина на извършване на проверката и въз основа на какви доказателства е направил извод за извършеното нарушение. В показанията си твърди, че е съставила посочения по-горе АУАН за установените от нея нарушения, констатирани по документи.

Съдът намира показанията на свидетеля за подробни, последователни и съответстващи на останалия доказателствен материал, поради което и ги кредитира с доверие.

Изложената фактическа обстановка съдът прие за установена въз основа на събраните по делото доказателства: показанията на свидетелката М. В. С. и писмените доказателства по делото, приети по надлежния процесуален ред - жалба, вх. № 91-01-97 от 26.06.2023 г.; жалба до КФН, вх. № 91-02-116 от 03.02.2023 г. ведно с приложения; писмо, изх. № 91-02-116 от 13.02.2023 г.; писмо вх. № 91-02-116 от 23.02.2023 г. ведно с приложения; писмо изх. № 91-02-116 от 27.02.2023 г.; писмо вх. № 91-02-116 от 09.03.2023 г. ведно с доказателство за получаването му по електронен път; писмо изх. № 91-02-116 от 13.03.2023 г.; писмо вх. № 91-02-116 от 23.03.2023 г. ведно с доказателство за получаването му по електронен път; НП № Р-10-122/13.05.2022 г., издадено от заместник - председателя на Комисията по финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, влязло в законна сила на 10.06.2022 г. на основание чл. 64, б. „б“ от ЗАНН; заповед № 3-353/09.12.2022 г. на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“; епикриза; болнични листа; резултати от образна диагностика; рецепта; фактури; уведомление за банкова сметка; договор за обществена поръчка и общи условия към него; служебна бележка; справка РЗОК; застрахователна полица № 3000100385 и общи условия към нея; опис на предадени документи; уведомление-претенция; рецептурна бланка.

Съдът кредитира изцяло приобщените по делото доказателства и доказателствени средства, в които не се наблюдават противоречия.

Приобщените по делото доказателствени източници, тълкувани поотделно и в своята взаимовръзка, в пълнота сочат на възприетата от съда фактическа обстановка.

На основата на така изяснената фактическа обстановка съдът намери от правна страна следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, от процесуално легитимирано лице и срещу акт, който подлежи на проверка, поради което същата е допустима.

Разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

При преценката си за законосъобразност на проведеното административнонаказателно производство съдът прие, че не са допуснати нарушения на процесуалните правила, водещи до неговото опорочаване и ограничаващи правото на защита на нарушителя.

Административнонаказателното производство е проведено законосъобразно, при съобразяване с изискванията на ЗАНН. Спазени са сроковете за издаване на АУАН, визириани от разпоредбата на [чл. 34, ал. 1 ЗАНН](#). В случая АУАН е съставен на 07.04.2023 г., след като материалите по заведената претенция са били представени в КФН на 03.02.2023 г. и именно от тази дата контролният орган се счита за уведомен, и въз основа на проверката на тези документи са били установени и нарушенията, и техният извършител (автор). АУАН е бил предявен за запознаване и подписан от валидно упълномощен представител на нарушителя, като в 6 - месечния срок по [чл. 34, ал. 3 ЗАНН](#) е издадено и обжалваното НП.

Спазени са предписанията на [чл. 42, ал. 1, т. 1](#) и [чл. 57, ал. 1, т. 1 ЗАНН](#). Процесният АУАН е съставен от М. В. С., която работи на длъжност "главен експерт" в отдел "Правоприлагане", дирекция "Застрахователен надзор" при Комисията за финансов надзор. Със заповед № 3-353/09.12.2022 г. на заместник - председателя на КФН М. В. С. е оправомощена да съставя актове за установяване на административни нарушения. Съгласно разпоредбата на [чл. 647, ал. 2 КЗ](#) наказателните постановления се издават от заместник - председателя. В настоящия случай НП е съставено от ВЛ. Н. С., който работи на длъжност "заместник - председател" на КФН, управление "Застрахователен надзор".

Налице са словесни описания на нарушенията, които съответстват на посочените в АУАН и НП правни квалификации на същите, доколкото се сочи изрично, както в акта, така и в НП, че дружеството - жалбоподател е било длъжно в срок до 15 работни дни от представяне на всички доказателства да се произнесе по претенциите. В АУАН и НП по безспорен начин е посочена датата на извършване на нарушенията - 02.02.2023 г., първият ден, следващ последния ден, когато "Ж. И." АД е следвало да се произнесе по претенциите.

Не са налице нарушения на правилата за съставянето на АУАН и неговото връчване, уредени в [чл. 40](#) и [чл. 43, ал. 1 ЗАНН](#), доколкото актът е съставен в присъствието на двама свидетели и на упълномощен представител на дружеството жалбоподател, на когото екземпляр от акта е бил връчен.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя за наличие на процесуално нарушение, поради неспазен срок по [чл. 52, ал. 1 ЗАНН](#), тъй като този срок е инструктивен, а не давностен или преклузивен.

Императивната разпоредба на [чл. 108, ал. 1 КЗ](#) е в [Глава 7, раздел VII на КЗ](#) "Организация на дейността по уреждане на застрахователни претенции", като част от дял втори "Изисквания към управлението и дейността на застрахователи и презастрахователи". Това е нормата, относима и приложима към приключването на всяка една претенция, предявена към застраховател. Съгласно [чл. 108, ал. 1 КЗ](#), застрахователят е длъжен в срок от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по [чл. 106 КЗ](#) да определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано да откаже плащането на потребителя на застрахователната услуга. В случая, се касае за императивна норма, която застрахователното дружество е длъжно да спазва. Законодателят е предвидил задължение за застрахователя да спазва определено поведение за защита правата на потребителите. Нормите на КЗ, касаещи застраховки на автомобилистите, са в защита правата и интересите на потребителите на този вид застрахователни услуги.

Съгласно [чл. 108, ал. 1 от КЗ](#), застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1-3, 8-10 и 13-18, раздел II, буква "А" от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, като определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано откаже плащането.

Правилно и законосъобразно е ангажирана административнонаказателната отговорност на дружеството-жалбоподател за нарушение на горната разпоредба. Процесното нарушение е формално и в неговия фактически състав не се включва настъпването на вреди.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя, че неправилно е изтълкувана нормата на [чл. 108, ал. 2 от КЗ](#) в Наказателното постановление, където се твърди, че „в конкретния случай не следва да се приеме, че писмо с изх. № 2-5428/15.12.2022 г. от дружеството жалбоподател, представлява произнасяне“. Разпоредбата на [чл. 108 КЗ](#) установява задължение за застрахователите да се произнесат по заведените претенции за получаване на застрахователно обезщетение в срок от 15 работни дни от представяне на всички доказателства, които са относими към основанието и размера на претенцията. Тази разпоредба се прилага за всички видове застрахователни договори, с изключение на претенциите по застраховки на големи рискове, които са дефинирани в [§ 1, т. 31 ДР на КЗ](#).

Следва да се посочи, че макар в същото писмо застрахователят да е уведомил застрахованото лице, че на основание на чл. 108, ал. 2 от Кодекса за застраховането (КЗ) не е налице основание да уважи претенцията поради непредставяне на всички доказателства, то в конкретния случай не следва да се приеме, че въпросното писмо представлява произнасяне по претенцията. Мотивите за това са, че чл. 108, ал. 2 от КЗ се прилага, когато не са представени всички доказателства по чл. 106 от КЗ. От уговореното в договора и приложимите към него общи условия е видно, че така изискваните допълнителни доказателства от 15.12.2022 г. не са предвидени изрично в същите, поради което

застрахованото лице не е могло да предвиди необходимостта от тяхното представяне, в това число същото няма как да знае какво следва или не следва да съдържа служебната бележка за брутно месечно възнаграждение. Следователно, докато застрахователят, в качеството си на търговец - професионалист, който има необходимата експертиза за обработването на претенции и посочването на другите допълнителни доказателства, необходими по претенцията, не изиска изрично от застрахованото лице същите, то последното не е в състояние, а и не е задължено да предвиди наложителността от тяхното представяне.

По-конкретно - на 07.12.2022 г. пред застрахователя е предявена процесната претенция, обусловена от общо заболяване на застрахованото лице. И в уведомлението за настъпило застрахователно събитие, и в приложенияте към него медицински документи (сред които Епикриза ИЗ № 26830, Амбулаторен лист от платен преглед № 334/02.06.2022 г. и № 375/17.06.2022 г.) ясно е посочено, че застрахованото лице е диагностицирано със и страда от две различни заболявания:

- интрамурален лейомиом на матката;
- полип на шийката на матката.

Всички документи по претенцията, необходими за доказването ѝ по основание и размер, са представени пред застрахователя на 11.01.2023 г. (включително и допълнително изисканите от застрахователя с писмото от 15.12.2022 г.). Следователно, считано от 11.01.2023 г. и на основание чл. 108, ал. 1 от КЗ, за застрахователя е започнал да тече срок от 15 работни дни, в който да се произнесе по претенцията. При прочит на писмото от 20.01.2023 г. се установява, че в него не се съдържа никакво становище на застрахователя по отношение на заболяването „полип на шийката на матката“. Такова становище не е сведено до знанието на застрахованото лице и до изтичане на 15-дневния срок, както и това, че не е налице и изплащане обезщетение.

С разпоредбите на [чл. 106](#) - [чл. 108 КЗ](#) законодателят е предоставил възможност на застрахователя да изиска и да се снабди с допълнителни доказателства от лицето, предявило застрахователната претенция, включително и от държавни органи и трети лица. След представянето на всички доказателства по [чл. 106 КЗ](#) започва да тече 15 дневният срок, изчислен в работни дни, за произнасяне: да бъде определено и изплатено обезщетението или застрахователната сума, или да бъде обективизиран мотивиран отказ за плащането.

По делото не се спори, че всички необходими документи и допълнителни доказателства са представени към 11.01.2023 г. От този момент започва да тече и срокът от 15 работни дни по [чл. 108, ал. 1 КЗ](#). След като последният документ, имащ отношение към определяне основанието и размера на обезщетенията е представен на 11.01.2023 г. и застрахователят не се е произнесъл по предявените му претенции в срок от 15 работни дни, то нарушенията са извършени на датата, следваща деня, в който този срок изтича.

Следователно, след като на застрахователя са представени всички доказателства по чл. 106 от КЗ, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията, в конкретния

случай считано от 11.01.2023 г., съгласно чл. 108, ал. 1 от КЗ за „Ж. И.“ АД е възникнало задължение да се произнесе по претенция № 17727 по един от алтернативно посочените в т. 1 и т. 2 от същата разпоредба начини. Това свое задължение „Ж. И.“ АД е било длъжно да изпълни в срок до 01.02.2023 г. включително. Правилно в наказателното постановление е посочено, че законоустановеният срок за произнасяне по претенциите изтича не по-късно от 01.02.2023 г. и считано от 02.02.2023 г. дружеството е в неизпълнение. Предвид изложеното АНО правилно е определил датата на извършване на нарушенията от страна на дружеството. При извършената проверка на представените на КФН документи по претенция № 17727 е установено, че „Ж. И.“ АД се е произнесло в цялост по заведената претенция извън законоустановения срок – едва на 10.02.2023 г.

При това положение няма какво друго да се приеме, освен че застрахователят е в неизпълнение на своето задължение по чл. 108, ал. 1 от КЗ. Всяко различно тълкуване на чл. 108, ал. 1 от КЗ би било превратно и би довело до увреждане на правото на потребителя на застрахователни услуги да получи цялостно (а не частично) произнасяне по своята претенция в рамките на един разумен и отнапред фиксиран в закона срок. Това би довело до абсурди по претенции, заведени по всички видове застраховки, в т.ч. и по задължителната „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Такъв пример би бил случай, когато вследствие на едно ПТП са причинени както имуществени, така и неимуществени вреди, но застрахователят се произнася само по основателността и размера на единия вид вреди, а „мълчи“ по втория вид. Или когато в хода на ликвидационната дейност по дадена щета бъде определено обезщетение в значителен размер, но застрахователят изплати в срок само малка част от определената от самия него сума.

Предвид горните аргументи, безспорно е доказано, че на първия ден, следващ крайния срок за произнасяне по претенциите, а именно на 02.02.2023 г., с бездействието си по неизпълнение на законоустановеното си задължение да се произнесе по претенциите, "Ж. И." АД е осъществило формално нарушения на [чл. 108, ал. 1 КЗ](#).

Отговорността на юридическите лица е обективна и безвиновна, поради което не следва да бъде обсъждана субективната страна на нарушенията.

Не е налице и хипотезата на "маловажен случай" по смисъла на [чл. 28 ЗАНН](#). Настоящият съдебен състав счита, че законосъобразно АНО е приел, че нарушенията на императивната разпоредба на [чл. 108, ал. 1 КЗ](#) сериозно засягат правата на потребителите на застрахователни услуги, които не могат да получат своевременно обезщетение, с което да възстановят претърпените вреди или да потърсят защита на правата си по съдебен ред. Наред с това жалбоподателят е субект, който по занятие извършва търговска дейност, поради което и се очаква същият да е запознат с нормативната уредба, касаеща дейността, и стриктно да я спазва.

Следва да се има предвид, че нарушението е извършено в условията на повторност, като "повторността" сама по себе си изключва приложението на [чл. 28 ЗАНН](#).

Относно индивидуализацията на наказанията, съобразно приложимата санкционна

разпоредба на [чл. 644, ал. 1, т. 2 КЗ](#), на юридическо лице, което извърши или допусне извършването на нарушение на разпоредбите на [този кодекс](#), се налага имуществена санкция от 1 000 до 20 000 лв. При повторно нарушение съгласно ал. 2 имуществената санкция е от 2 000 до 40 000 лв. Имуствените санкции в случая са наложени почти в минимален размер, поради което не може да се приеме, че те не съответстват на тежестта и характера на нарушенията и на целите на наказанията.

При определяне на размера на имуществената санкция за нарушението на чл. 108, ал. 1 от Кодекса за застраховането, извършено в хода на уреждане на претенция № 17727, е необходимо да се отчете, че установеното с АУАН № Р-06-105 от 07.04.2023 г. нарушение е повторно по смисъла на § 1, т. 51 от Допълнителните разпоредби на КЗ, тъй като е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на Наказателно постановление (НП) № Р-10-122 от 13.05.2022 г. (влязло в сила на 10.06.2022 г.), с което на „Ж. И.“ АД е наложено административно наказание „имуществена санкция“ за същото по вид нарушение.

С разпоредбата на [чл. 644, ал. 2 пр. 2 КЗ](#) законодателят е предвидил при повторно нарушение на [Кодекса за застраховането](#) и актовете по прилагането му от юридически лица, имуществена санкция от 2 000 до 40 000 лв.

Наказващият орган е съобразил целите на [чл. 27 ЗАНН](#) като е определил имуществена санкция в размер на в минималния размер от 2 000 лв., т. е., в минималния, предвиден в [чл. 644, ал. 2 пр. 2 КЗ](#) на имуществената санкция /от 2 000 лв. от 40 000 лв./, поради което обжалваното наказателно постановление като правилно и законосъобразно - следва да бъде потвърдено изцяло.

По тези съображения съдът прие, че наказателното постановление е законосъобразно и следва да бъде потвърдено.

При този изход на спора право на разноски има въззиваемата страна, която претендира юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя, на основание [чл. 63 д ЗАНН](#), вр. [чл. 27е от Наредбата за заплащане на правната помощ](#), в размер на 100 /сто/ лв.

Мотивиран от горното и на основание [чл. 63, ал. 2 ЗАНН](#), Софийски районен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА наказателно постановление №Р-10-125/05.06.2023 г., издадено от заместник - председателя на Комисията по финансов надзор, с което на "Ж. И." АД, ЕИК: *****, е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 /две хиляди/ лв. на основание на [чл. 644, ал. 2 пр. 2](#) вр. чл. 644, [ал. 1, т. 2](#) от КЗ за извършено нарушение на [чл. 108, ал. 1 Кодекса за застраховането](#).

ОСЪЖДА "Ж. И." АД, ЕИК: *****, да заплати на Комисия по финансов надзор, на основание [чл. 63 д ЗАНН](#), сумата от 100 /сто/ лв., представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение в производството.

Решението подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщаването на страните за изготвянето му, с касационна жалба пред Административен съд – София град.

Съдия при Софийски районен съд: _____